

Vlaams
Parlement

ingediend op **1112** (2016-2017) – Nr. 1
17 maart 2017 (2016-2017)

Voorstel van decreet

van Caroline Gennez en Rob Beenders

houdende wijziging van het decreet
van 24 mei 2002 betreffende water
bestemd voor menselijke aanwending,
wat de aanrekening van de kosten
voor publieke drinkwatervoorziening betreft

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Onze samenleving is de laatste decennia razendsnel veranderd. De realiteit is niet langer een samenleving van klassieke kostwinnersgezinnen, met een vader die uit werken gaat, een moeder die huisvrouw is en een paar kinderen ten laste. Vandaag zijn er in ons land maar liefst 225.797 eenoudergezinnen met kinderen. Maar ook het aantal alleenstaanden zonder kinderen neemt toe en zal volgens het Federaal Planbureau verder stijgen. Dat is het effect van de vergrijzing, maar ook bij de actieve bevolking is er een toename van het aantal alleenstaanden, door eigen keuze of na een scheiding. Al vele decennia neemt het aantal echtscheidingen toe. Ook nieuwe samenlevingsvormen (ongehuwd samenwonen, anders samengestelde gezinnen enzovoort) worden gaandeweg steeds meer de realiteit. Die maatschappelijke veranderingen brengen nieuwe uitdagingen en vooral nieuwe behoeften met zich mee.

Onze allerbelangrijkste zorg in die veranderende samenleving zijn onze kinderen. Een groot aantal koppels dat uit elkaar gaat, kiest ervoor om samen verantwoordelijk te blijven voor de opvoeding van de kinderen. Uit een steekproef in Vlaanderen blijkt dat 24,5% voor verblijfsco-ouderschap kiest. 16,6% kiest voor een regeling van gelijkmatig verdeeld verblijf (50-50) van kinderen bij beide partners. Sinds 2006 heeft de wetgever dit scenario als eerste te onderzoeken regeling naar voren geschoven. En toch is de dienstverlening van de overheid daar totaal niet op afgestemd. Cijfers om het beleid af te stemmen op de reële verblijfssituatie ontbreken.

2. Gelijke rechten

Regels staan ten dienste van mensen, niet omgekeerd. Daarom is het onze taak als politici en andere beleidsmakers, om bestaande en nieuwe wet- en regelgeving en dienstverlening te toetsen aan het comfort van mensen in alle mogelijke gezinsvormen. Zo heeft een alleenstaande of een eenoudergezin grotendeels dezelfde vaste kosten als een groter gezin voor de huur of hypotheek van een woning, nutsvoorzieningen zoals energie, verzekeringen enzovoort. Toch zijn niet alle sociale voordelen aangepast aan elke mogelijke gezinssituatie: co-oudergezinnen waar de kinderen niet gedomicilieerd zijn, komen bijvoorbeeld niet in aanmerking voor de korting op het vastrecht en de berekening van het basis- en comforttarief van de waterfactuur. De berekening gebeurt op basis van de gegevens over het aantal gedomicilieerden, die jaarlijks en automatisch vanuit het Rijksregister worden bezorgd aan de drinkwaterbedrijven. Maar die informatie strookt vaak niet met de werkelijke verblijfssituatie.

De realiteit van co-oudergezinnen toont aan dat de huidige regeling de ene ouder bevoordeelt en de andere ouder benadeelt. De regeling van verblijfsco-ouderschap verdeelt in vele gevallen het verblijf van kinderen op een gelijkmatige wijze tussen beide ouders. Bij het factureren van kosten voor bijvoorbeeld het waterverbruik wordt evenwel geen rekening gehouden met de verblijfssituatie. Die discriminatie zorgt in de praktijk voor extra ergernissen en twisten.

3. Specifieke toelichting

De Vlaamse Regering heeft begin 2016 een uniforme tariefstructuur voor alle Vlaamse drinkwaterbedrijven ingevoerd. De regeling over 15 kubieke meter gratis drinkwater werd afgeschaft. In plaats daarvan kwam een nieuwe berekeningswijze. Alle gebruikers krijgen boven op een vaste vergoeding (vastrecht) per woon-eenheid of per watermeter, een basistarief. Als ze meer verbruiken dan de vastgestelde hoeveelheid, betalen ze een supplement volgens het comforttarief. Bij het

vastrecht wordt een korting toegekend die afhankelijk is van de gezinsgrootte. Bij zowel het basis- als bij het comforttarief speelt ook de gezinsgrootte een rol. Helaas wordt daarbij geen rekening gehouden met nieuwe gezinsvormen, waaronder het gelijkmatig verdeeld verblijf van kinderen bij beide ouders na een scheiding.

Een voorbeeld, uit het leven gegrepen, van een nieuw samengesteld gezin uit Antwerpen. Het koppel heeft één eigen kind. De vader van het gezin heeft nog twee tienerkinderen uit een vorige relatie die halftijds bij het nieuw samengesteld gezin verblijven. De rest van de tijd verblijven de twee oudste kinderen bij hun moeder, bij wie ze ook gedomicilieerd zijn.

Het nieuw samengesteld gezin van de vader wordt op basis van domicilie beoordeeld als een gezin van drie, ondanks het feit dat er om de andere week vijf mensen wonen. De twee oudste kinderen zijn adolescenten. Ze nemen elke dag een douche en produceren heel wat wasgoed. Maar gemiddeld genomen verbruiken zij per jaar zo'n 40 kubieke meter per persoon.

Een driepersoonsgezin betaalt een vaste vergoeding van 40 euro en heeft recht op 120 kubieke meter water volgens het basistarief. Het meerverbruik wordt verrekend volgens het comforttarief, dat dubbel zo duur is als het basistarief. Gemiddeld genomen bedraagt de waterfactuur voor drie personen (inclusief het vastrecht) 548,70 euro. Het totaalbedrag dat het gezin in het voorbeeld betaalt, is echter veel hoger omdat er in de realiteit voor de helft van de tijd niet drie maar vijf waterverbruikers wonen. Daardoor verbruikt het gezin de hoeveelheid water volgens het basistarief en wordt een aanzienlijk deel van hun verbruik verrekend volgens het comforttarief, wat de rekening doet stijgen met 339,1 euro. In totaal komt de jaarrekening voor drinkwater op 887,80 euro.

Voor de partner bij wie de kinderen officieel gedomicilieerd zijn, geldt een heel andere berekening, namelijk dat van een vijfpersoonsgezin. Bij de moeder vervalt het vastrecht aangezien een gezin vanaf vijf personen geen vaste vergoeding betaalt. Bovendien kan een vijfpersoonsgezin 180 kubieke meter water verbruiken tegen het basistarief. Een gezin met vijf personen met een gemiddeld waterverbruik betaalt ongeveer 932,60 euro. In de realiteit verbruikt dit co-oudergezin veel minder water dan de norm en betaalt het daardoor ook heel wat minder, namelijk 254,30 euro minder. De enige reden waarom dit gezin minder water verbruikt en dus ook minder betaalt, is het feit dat er maar de helft van tijd effectief vijf waterverbruikers wonen, terwijl de andere helft van de tijd drie personen water gebruiken. De jaarlijks waterfactuur bedraagt in werkelijkheid 678,30 euro.

In realiteit zijn de twee gezinnen gelijk: twee volwassenen, één kind dat permanent op het adres verblijft en twee kinderen met een gedeeld verblijf (50/50). Maar voor hun waterfactuur is er een aanzienlijk verschil van 209,50 euro als ze een identieke hoeveelheid water zouden verbruiken.

Het gezin waarin de twee kinderen niet gedomicilieerd zijn – want vooralsnog is een dubbele domicilie niet mogelijk – komt niet in aanmerking voor de korting. Wat voor dat gezin bovendien nog zwaarder doorweegt, is het feit dat het waterverbruik sneller aan het comforttarief wordt berekend, dat dubbel zo hoog is als het basistarief.

De initiatiefnemers willen met dit voorstel van decreet regelgeving en realiteit dicht bij elkaar brengen. Bij de berekening van het drinkwater moet rekening worden gehouden met de werkelijke gezinssituatie en het reële waterverbruik. Dat is in de huidige regeling, die louter gebaseerd is op domicilie, niet het geval. Het voorstel is eerlijker, weerspiegelt de feitelijke gezins- en verblijfssituatie voor beide ouders en alle kinderen, en helpt zo deze vorm van discriminatie uit de wereld. Deze regeling is er in afwachting van de aangekondigde en algemene herziening van de drinkwaterfactuur, waarbij ook rekening moet worden gehouden met een gedeelde verblijfsregeling voor kinderen.

Caroline GENNEZ
Rob BEENDERS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel. 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 16ter van het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending, ingevoegd bij het decreet van 24 december 2004 en gewijzigd bij de decreten van 21 december 2007 en 11 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt tussen het derde en het vierde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor elke vermindering op basis van domicilie met betrekking tot de tariefstructuur van het vastrecht kan, bij een regeling van co-ouderschap of een gelijkmatig verdeeld verblijf van kinderen bij beide ouders, de vermindering evenredig worden verdeeld over de wooneenheden.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Daarbij wordt ook rekening gehouden met de reële verblijfssituatie. Bij een regeling van co-ouderschap of een gelijkmatig verdeeld verblijf van kinderen bij beide ouders, kan de vermeerdering van de schijfgrens met 30 kubieke meter per gedomicilieerde per wooneenheid per jaar gelijkmatig worden verdeeld over twee wooneenheden.”.

Art. 3. Aan artikel 16quater/4, tiende lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 11 december 2015, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Daarbij wordt rekening gehouden met de reële verblijfssituatie. Bij een regeling van co-ouderschap of een gelijkmatig verdeeld verblijf van kinderen bij beide ouders, kan een gelijke verdeling van rechten worden toegekend.”.

Art. 4. Aan artikel 16sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 19 december 2008, 11 december 2015 en 24 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, tweede lid, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Kinderen die volgens een gelijkmatig verdeeld verblijf bij beide ouders wonen, worden ook beschouwd als leden van het gezin van de ouder bij wie ze niet wettelijk gedomicilieerd zijn.”;

2° aan paragraaf 1, zevende lid, wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° een attest, uitgereikt door de gemeente, of een vonnis waaruit blijkt dat er regelmatig verblijf op basis van het verblijfsregister geregistreerd is in het kader van gelijkmatig verdeeld verblijf van kinderen bij beide ouders na scheiding.”;

3° aan paragraaf 3, vijfde lid, wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° een attest, uitgereikt door de gemeente, of vonnis waaruit blijkt dat er regelmatig verblijf op basis van het verblijfsregister geregistreerd is in het kader van gelijkmatig verdeeld verblijf van kinderen bij beide ouders na scheiding.”;

4° in paragraaf 3, zevende lid, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° M = het aantal gedomicilieerden van het gezin van de compensatiegerechtigde of, bij een gelijkmatig verdeeld verblijf van kinderen bij beide ouders, het aantal gezinsleden bij de ouder bij wie die kinderen niet gedomicilieerd zijn, volgens de regeling die op 1 januari van het kalenderjaar van toepassing is op het domicilieadres van de compensatiegerechtigde;”.

Caroline GENNEZ
Rob BEENDERS